

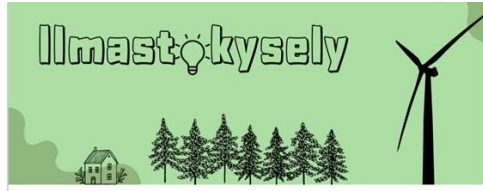
Haapaveden-Siikalatvan seutukunnan ilmastosuunnitelma

2024 - 2030

Tausta

- Ilmastolain (423/2022) 14 a § mukaan kuntien on laadittava tai päivitettävä ilmastosuunnitelma vähintään kerran valtuustokaudessa.
- Ilmastosuunnitelma sisältää ilmastotyön nykytilan tarkastelun, kuntakohtaiset kasvihuonekaasupäästöjen vähennystavoitteet ja toimenpiteet niiden saavuttamiseksi, sekä ilmastosuunnitelman seurannan ja päivittämisen suunnittelun.
- Ilmastosuunnitelmassa päästöjä tarkastellaan Hinku-laskentamenetelmällä, joka on kuntien tavoitteiden seurantaan tarkoitettu laskentatapa.
- Ilmastosuunnitelma antaa suuntaviivat ilmastotyön kehittämiseksi Haapaveden-Siikalatvan seutukunnan kunnissa.

Hei sinä kuntalainen tai alueella toimivan yrityksen edustaja!

Käy vastaamassa kyselyyn, jolla kartoitetaan eri sidosryhmien ajatuksia ja ideoita seutukunnan ilmastosuunnitelman laatimisen tueksi. Kyselyyn vastaaminen on anonyymia.

Kysely on avoinna 9.1.-15.2.2024.

Ilmastokyselyyn pääset vastaamaan osoitteesta:
<https://forms.office.com/e/JtDzVw8a6>

Tästä suoraan kyselyyn!

Tervetuloa!

Maanantai 3.6. klo 18.00-20.00 Tavastengän kylätalo, Pyhäntä
Keskiviikko 5.6. klo 15.00-17.00 ROM Rantsila Wanha Meijeri, Rantsila
Torstai 6.6. klo 16.00-18.00 Paakkilan puutarha, Haapavesi

Pyhännällä, Rantsilassa ja Haapavedellä järjestetään viikolla 23 biohiihdytystä ja ympäristöaiheista tekemistä!

Tervetuloa paikan päälle tutustumaan, mitä biohiili on sekä miten sitä voi valmistaa ja hyödyntää maanparannusaineena. Tule tutustumaan myös seutukunnan sekä oman kuntasi ilmastotyöhön ja juuri valmistuneeseen ilmastosuunnitelmaan.

Tapahtumat ovat kaikille avoimia, ja tarjolla on nökkipannukahvit!

Järjestäjät:

Haapaveden-Siikalatvan seutukunnan
ilmastosuunnitelma -hanke
Maaseudun sivistysliitto ry / Biohiilen aika -hanke

Lisätietoja:

Projektityöntekijä Iida Rainio
iida.rainio@siikalatva.fi

ilmastotyöpaja

Haapaveden-Siikalatvan seutukunnan ilmastosuunnitelman
painopisteet ja toimenpiteet

15.2.2024 klo 17-20 Pulkila & Teams

Tervetuloa 15.2.2024 klo 17-20 järjestettävään ilmastotyöpajaan. Työpajan järjestää Ympäristöministeriön rahoittama Haapaveden-Siikalatvan seutukunnan ilmastosuunnitelma -hanke. Ilmastotyöpajassa mukana myös Canemure-hanke ja Pohjois-Suomen energianeuvonta. Ilmastotyöpajan tavoitteena on pohtia seutukunnan ilmastosuunnitelmaan sisällytettäviä toimenpiteitä. Tilaisuus on kaikille avoin ja osallistua voit paikan päällä Pulkilassa tai Teamsin välityksellä. Ilmoittaudu mukaan 14.2.2024 mennessä.

Ohjelma:

17.00 Haapaveden Siikalatvan seutukunnan ilmastosuunnitelma -hanke: ilmastosuunnitelman alustavia sijuntaviivoja
17.15 Pohjois-Suomen energianeuvonta: energiatehokkuusnäkökulmia
17.45 Canemure-hanke: maatalussektori osana ilmastotyötä
18.15 Paneelikeskustelu: tehokkaita ilmastotoimia
18.30 Työpaja: ilmastosuunnitelman painopisteet ja toimenpiteet
20.00 Tilaisuuden päätös

Ilmoittaudu tilaisuuteen 14.2. mennessä osoitteesta:
<https://forms.office.com/e/Re7gfGj0Pb> tai oheisen QR-koodin kautta

Haapaveden-Siikalatvan seutukunnan ilmastosuunnitelma -hanke järjestää kaikille avoimia tilaisuuksia sidosryhmien kuulemiseksi

Ympäristöministeriön rahoittama Haapaveden-Siikalatvan seutukunnan ilmastosuunnitelma -hanke järjestää tilaisuuksia seutukunnan kunnissa hankkeen aikana. Ensimmäiset kuntakohtaiset tilaisuudet järjestetään viikolla 50. Tilaisuudet ovat kaikille avoimia, ja niissä pääsee vaikuttamaan ilmastosuunnitelman sisältöön, sekä kuulemaan ajankohtaisia asioita suunnitelman valmistelun etenemisestä. Tarkoituksena on kuulla sidosryhmiä, kuten päättäjiä, kuntalaisia, sekä alueen toimijoita ilmastosuunnitelman valmistelun aikana useamman kerran.

Ensimmäisissä kuntakohtaisissa tilaisuuksissa aiheena on kuntakohtaisten päästövähennystavoitteiden asettaminen sekä tavoitteiden saavuttamiseen tähtävien toimenpiteiden suunnittelu. Ilmastosuunnitelman laadinnassa halutaan kuulla myös sidosryhmien ajatuksia tavoitteista sekä toimenpiteistä, joten tilaisuuteen osallistumalla voit vaikuttaa alueen ilmastotyön suunnitteluun.

Pyhäntä: 13.12.2023 klo 17:00-20:00 Pyhännän monitoimitalon yhteisötila
Siikalatva: 14.12.2023 klo 17:00-20:00 Siikalatvan kunnantalo
Haapavesi: 19.12.2023 klo 17:00-20:00 Haapaveden kaupungintalo

Tilaisuuksiin voi osallistua myös etänä Teamsin välityksellä. Linkin saa ilmoittautumalla Tiina Mattilalle tai Iida Rainiolle.

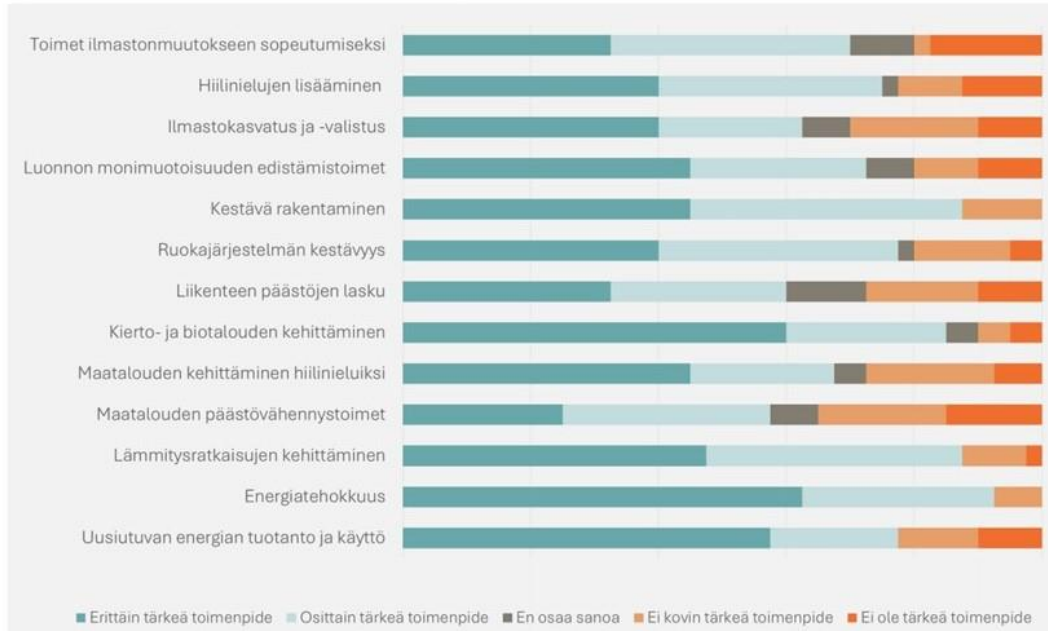
Lisätietoja:

projektipäällikkö Tiina Mattila tiina.mattila@siikalatva.fi
projektityöntekijä Iida Rainio iida.rainio@siikalatva.fi

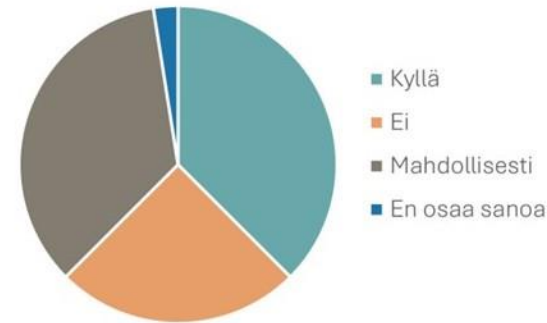

Ilmastokyselyn tuloksia

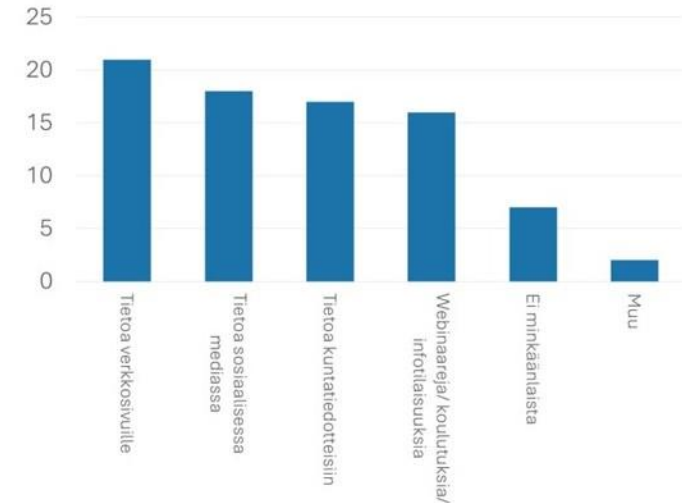
Kyselyssä selvitettiin, kuinka tärkeänä seuraavat toimet koetaan kunnan toiminnassa osana ilmastonmuutoksen hillintää.

Tulisiko kunnan järjestää koulutuksia, neuvontaa tai antaa vinkejä ilmastonmuutoksesta ja siihen varautumisesta sekä sopeutumistoimista?

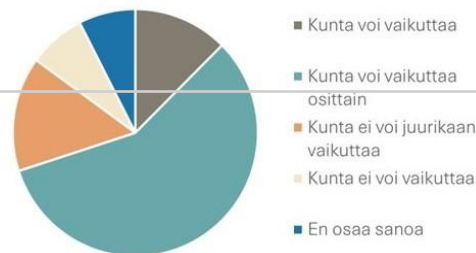
Millaista ilmastoviestintää kunnan tulisi toteuttaa?

Ovatko kansalliset päästövähennystavoitteet mielestäsi sopivat myös seutukunnan alueella?

Kuinka paljon koet kunnan pystyvän vaikuttamaan suurimpiin kasvihuonekaasupäästöjen lähteisiin?

Kestävä energia

Kestävä ruokajärjestelmä

Kestävä rakentaminen ja infrastruktuuri

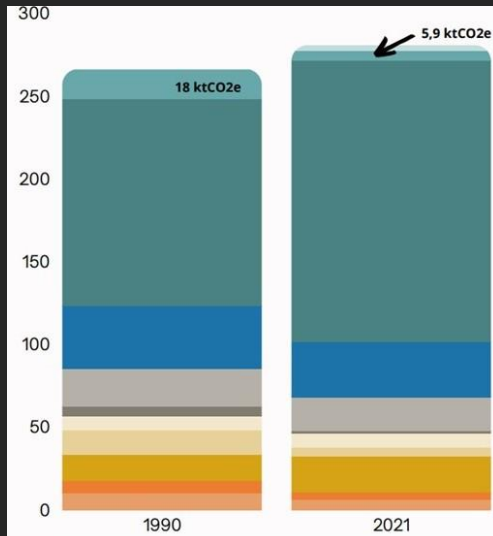
Kestävät hankinnat ja kiertotalous

Ilmastokasvatus

Painopisteet

- Lisäksi ilmastosuunnitelmassa käsitellään hiilinielujen vahvistamiseen sekä ilmastonmuutokseen sopeutumiseen liittyviä toimenpiteitä. Näihin teemoihin ei ole kuitenkaan asetettu nykyisessä ilmastosuunnitelmassa määrällisiä tavoitteita.
- Ilmastosuunnitelman tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumista tullaan seuraamaan vuosittain, ja suunnitelma tulee päivittää vähintään kerran valtuustokaudessa.

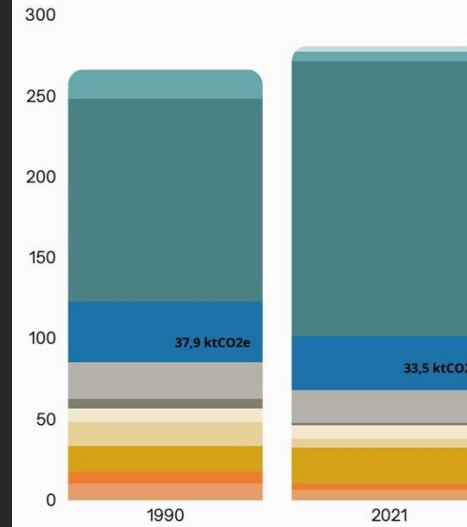

Jätteiden käsittely

Jätteiden käsittelyn päästöt olivat vuonna 1990 18 ktCO₂e ja vuonna 2021 5,9 ktCO₂e. Päästöt olivat laskeneet vuoteen 2021 mennessä 67 %.

Jätteiden käsittelyn päästöt olivat vuonna 2021 seutukunnan kokonaispäästöistä 2 %.

Jätteiden käsittelyn päästöt pitävät sisällän kaatopaikkojen, kompostoinnin, mädätyksen ja jätevedenpuhdistuksen kasvihuonekaasupäästöt.

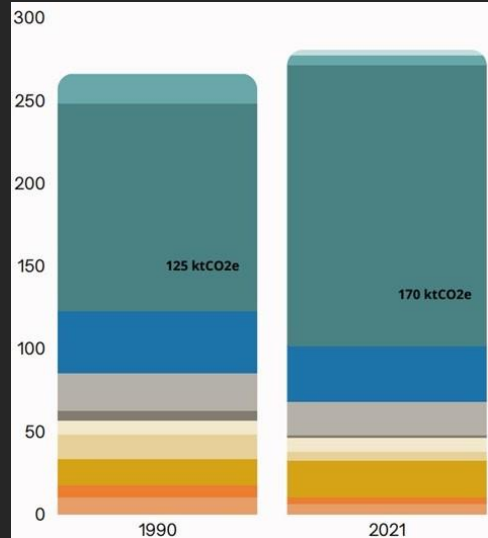

Tieliikenne

Tieliikenteen päästöt olivat vuonna 1990 37,9 ktCO₂e ja vuonna 2021 33,5 ktCO₂e. Päästöt olivat laskeneet vuoteen 2021 mennessä 12 %.

Tieliikenteen päästöt olivat vuonna 2021 seutukunnan kokonaispäästöistä 12 %.

Tieliikenteen päästöihin lasketaan henkilöautojen, moottoripyörien, mopojen ja mopoautojen päästöt. Myös paketti-, linja- ja kuorma-autojen päästöt lasketaan mukaan, pois lukien niiden läpiajoliikenne.

Maatalous

Maatalouden päästöt olivat vuonna 1990 125 ktCO₂e ja vuonna 2021 170 ktCO₂e. Päästöt olivat nousseet 36 % vuoteen 2021 mennessä.

Seutukunnan kokonaispäästöistä maatalouden päästöt olivat vuonna 2021 61 %.

Maatalouden päästöihin kuuluvat metaani- ja typpioksidipäästöt, jotka ovat lähtöisin kotieläimistä, lannasta ja maatalousmailta. Lisäksi päästöihin lasketaan kalkituksen ja urealannoituksen hiilidioksidipäästöt.

Kasvihuonekaasupäästöjen kehitys

Haapaveden-Siikalatvan seutukunnan kokonaispäästöihin lasketaan Pyhännän, Siikalatvan sekä Haapaveden kuntien kasvihuonekaasupäästöt.

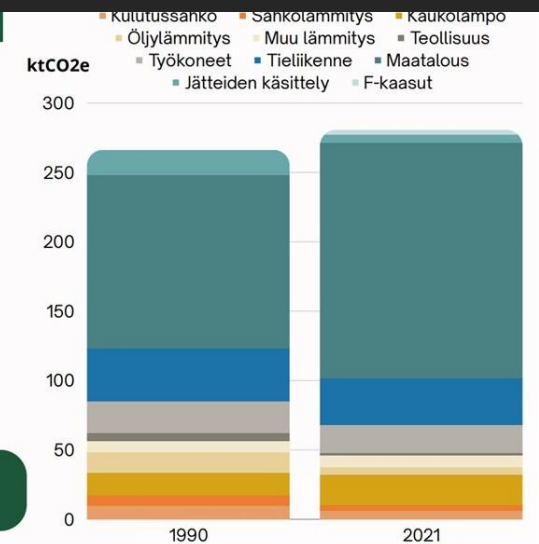
1990

Vuonna 1990 seutukunnan kokonaispäästöt olivat **266,3 ktCO₂e**.

2021

Vuoteen 2021 mennessä päästöt olivat hieman nousseet, ollen silloin **280,8 ktCO₂e**.

Päästöt olivat nousseet vuodesta 1990 vuoteen 2021 mennessä 5,4 %.

Toimenpiteitä mm.

Valaistuksen uusiminen LED-tekniikkaa hyödyntäväksi kuntoradan ja muiden urheilualueiden osalta kunnan omistamissa kiinteistöissä

Kiinteistökannan kartoitus ja pitkän aikavälin suunnitelman laatiminen energiatehokkuusnäkökulmat huomioiden. Kartoitetaan esim. turhat kiinteistöt ja mahdolliset toimenpiteet.

Puurakentamisen edistäminen kunnan uudisrakennuksissa.

Kunta-alan energiatehokkuussopimukseen liittyminen (KETS). Kunnan ostaman energian siirtyminen vihreään sähköenergiaan asteittain.

Uusiutuvan energian tuotanto- ja käyttömahdollisuuksien edistäminen kaavoituksella.

Öljylämmityksestä luopuminen ja lämmitystapamuutokset kunnan omistamissa kiinteistöissä.

Kasvisruoan osuuden lisääminen ruokapalveluissa.

Kampanjat kouluilla ja päiväkodeissa ruokahävikin vähentämisestä.

Lähellä tuotettujen ja kotimaisten raaka-aineiden käytön edistäminen. Lähiruoan ja kotimaisten raaka-aineiden hankinta erityisesti niiden tuotteiden osalta, jotka tällä hetkellä esim. ulkomaista alkuperää.

Nurmiviljelyn edistäminen hankkeiden avulla.

Kierrätyspisteiden lisääminen kunnan toimipisteisiin. Kierrätysasteen seuranta ja kierrätysasteen nostaminen kunnan toimipisteissä.

Ilmastonäkökulmien painottaminen kouluissa ja kuntaorganisaation työntekijöiden kouluttaminen ilmasto- ja ympäristöasioihin.

Nuorten ja lasten kuuleminen ilmastoasioissa kyselyin

Suomen keskipisteessä

